

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 19

от 20.05.2025 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

сондаж № 5 „Сярна баня“

от находище на минерална вода „Велинград-Каменица“, гр. Велинград, община Велинград, област Пазарджик има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находището на минерална вода „Велинград-Каменица“ е формирано почти в централната част на кв. „Каменица“, заемащ най-северната част на гр. Велинград, респективно северозападната част на Чепинската котловина.

Формираща среда на минералната вода

Формираща среда на минералната вода от находище „Велинград-Каменица“ е пукнатинно-жилната водонапорна система в Рило - Западнородопския гранитен масив Богутевска плагиогнайсова свита (bogPeD).

Подхранване на находището

Минералната вода е с атмосферно-инфилтрационен произход и подхранването е за сметка на валежите. Подхранваща област са оградните планински масиви, изградени от гнайси, гранитизирани гнайси и гранити.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са гнайсите от Богутевска плагиогнайсова свита.

Експлоатационен водоизточник на минерална вода в находището

Водоизточниците на минерална вода в находище „Велинград-Каменица“ са КЕИ „Власа“, сондаж № 4 „Власа“, извор „Мизинка“, сондаж № 3 „Мизинка“, КЕИ № 7 „Сярна баня“ и сондаж № 5 „Сярна баня“.

Сондаж № 5 „Сярна баня” е изграден 1962 г. с дълбочина – 280 м.

Конструкцията на сондажа е следната:

- от 0,00 м до 55,00 м - обсадна колона ø 146 мм;
- от 55,00 м до 104,00 м - обсадна колона ø 137 мм;
- от 104,00 м до 220,00 м - сондирано с ø 132 мм, открит ствол;
- от 220,00 м до 280,00 м - сондирано с ø 112 мм, открит ствол.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-128/12.02.2024 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси за находище на минерална вода „Велинград-Каменица“, както следва:

Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура Т (°C)	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	QEP1 (л/сек)	QEP2 (л/сек)	QEP3 (л/сек)		Q (л/сек)	ΔТ (°C)	G ^{екс} (кДж/с)
Находище на минерална вода, „Велинград-Каменица“, водонапорна система от пукнатинно-жилен тип в Рило-западно Родопския гранитен масив – Богутевска свита, изграден от магматизирани гранити и гранитогнайси (bogPeD)	11,73	17,59	-	60,1-88,8	1,80 КЕИ № 7 „Сярна баня“ 5,4 Сондаж № 5 „Сярна баня“ 6,38 Сондаж № 3 „Мизинка“ 13,74 Сондаж № 4 „Власа“ 2,00 КЕИ „Власа“	46 69,5 72,7 73,8 45,1	346,9 КЕИ № 7 „Сярна баня“ 1572,5 Сондаж № 5 „Сярна баня“ 1943,4 Сондаж № 3 „Мизинка“ 4248,7 Сондаж № 4 „Власа“ 377,9 КЕИ „Власа“
	29,32						

технически възможен дебит:

Водовземно съоръжение:	Технически възможен дебит	СВН	Допустимо понижение Сдоп.	Допустима кота на динамично водното ниво	Допустима дълбочина на водното ниво	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	Т (°C)
Сондаж № 5 „Сярна баня“	5,40	-	-	-	Самоизлив на кота 764,67	84,5

Каптиране

Сондаж № 5 „Сярна баня“ е каптиран със сондажна (бетонена) шахта с размери 2,50/2,00/2,00 м, 1 метър над терена с метална врата със заключване.

Санитарно-охранителна зона

Със Заповед № 120/12.01.1977 г. на министъра на народното здраве (обн., ДВ, бр. 19 от 1977 г.) са утвърдени зони за хидрогеоложка и санитарна охрана.

В § 144а, ал. 1 от ПЗР към ЗИД на Закона за водите до приемането на наредбата по чл. 135, т. 6 за определяне на зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води и издаването на заповедите за определяне на санитарно-охранителните зони по реда на посочената наредба границите и режимите на средния и външния пояс на учредените преди 28 януари 2000 г. санитарно-охранителни зони на находищата на минерални води не се прилагат, а границата на най-вътрешния пояс, когато той е предназначен за защита на водовземно съоръжение,

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	9,59	6,366
Cl ⁻	12,76	4,540
SO ₄ ²⁻	230,65	60,566
CO ₃ ²⁻	< 6	0,000
HCO ₃ ⁻	137,29	28,388
HSiO ₃ ⁻	0,85	0,139
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000

Сума: 391,14 ~100,00

Сух остатък при 180°C	584	mg/l
Сух остатък при 260°C	576	mg/l
Електропроводимост	847	μS/cm
pH	8,44	

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Ca ²⁺	10,82	7,298
Mg ²⁺	< 0,50	0,000
Na ⁺	152,19	89,480
K ⁺	6,43	2,223
Fe-общо	0,02	0,006
Li ⁺	0,51	0,993
Mn ²⁺	< 0,02	0,000

Сума: 169,97 ~100,00

H ₂ SiO ₃	108,8	mg/l
Обща минерализация	669	mg/l
Въглероден диоксид	0	mg/l
Сероводород	1,70	mg/l
Дебит	5,40	l/s
Температура	84,2	°C

Външен вид: Водата е безцветна, без утайка и с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,146	Никел	< 0,005
Арсен	< 0,010	Олово	< 0,010
Антимон	< 0,005	Селен	< 0,010
Бор	0,457	Хром	< 0,005
Барий	< 0,010	Цинк	0,025
Сребро	< 0,050	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,003	Цианиди	< 0,010
Мед	< 0,050		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 392 от 25.11.2024 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № 414 от 09.10.2024г. на РЗИ Пазарджик.

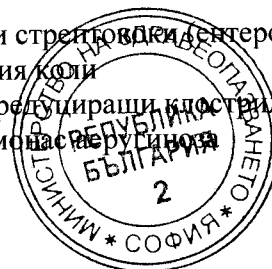
4. Радиологични показатели

Обща α- активност	0,242±0,047 Bq/l	Радон-222	82,39±10,15 Bq/l
Обща β- активност	0,317±0,032 Bq/l	Естествен уран	< 0,0050 mg/l
Радий-226	0,138±0,036 Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10 mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 130a и № W 130b от 17.12.2024 г. на Орган за контрол от вида А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20±2°C	0 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	< 0/50 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37±1°C	0 КОЕ/см ³	Ешерихия коли	< 0/50 см ³
Колиформи	< 0/50 см ³	Сулфитредуциращи клостридии	< 0/10 см ³
		Псевдомонаси	< 0/50 см ³

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 11/112 от 14.10.2024 г. на Орган за контрол от вид А при РЗИ Пазарджик.

Заклучение:

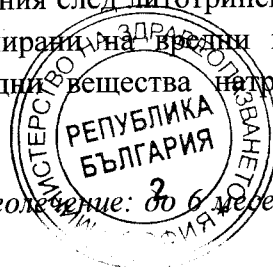
Общата минерализация на минералната вода от сондаж № 5 „Сярна баня” от находище на минерална вода „Велинград-Каменица”, гр. Велинград, община Велинград, област Пазарджик е 669 mg/l. Характеризира се като минерализирана, хипертермална, сулфатна, хидрокарбонатна, натриева, флуорна и силициева вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Поради установено високо съдържание на „флуор“ (установена стойност от 9,59 mg/l) водата се определя като неподходяща за употреба за питейни цели. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатно, сулфатно, натриеви, флуоридни и силициеви съставки. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Те намаляват лекостепенно хиперацититета на стомашния сок, ако се приемат 60-90 минути преди хранене, стимулират кинетиката на жлъчните пътища и имат противовъзпалително действие върху секреторната функция на черния дроб. Доказано е също, че хидрокарбонатно-натриевата вода предизвиква така наречената разреждаща секреция в стомашно-чревния тракт, което обуславя едно от най-популярните им въздействия в балнеологията - предизвикват перисталтичен ефект от прерастягане на червата, който води до очистителен ефект. Тези води стимулират кинетиката на жлъчните пътища, имат противовъзпалително действие и влияят върху секреторната функция на черния дроб и жлъчния мехур, като предизвикват холеретично и по-малко холагонно действие. Сулфатните води въздействат върху обмяната на веществата при затлъстяване чрез очистителния ефект, при захарна болест като подпомагат пълното изгаряне на въглехидратите и гликогенообразуването, подобряват пуриновата обмяна, като спомагат тяхното пълно изгаряне от организма. Наличието на силиций има адстрингентно и антисептично въздействие и намира приложение за лечение на кожни заболявания.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното темпиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни (хронични гастрити и гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити, хронични цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни (подагра, затлъстяване, диабет и др.); лица експонирани на вредни вещества (спомага за пречистване на бъбреците и черния дроб от вредни вещества натрупани вследствие на отделяните вредни газове от заводи, автомобили и др.).

Противопоказания за вътрешно (питейно) балнеолечение: до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс).

Инхалационно лечение при хронични неспецифични заболявания на горните дихателни пътища.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното temperиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни заболявания в ремисия (артроартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулопатии и др.); след оперативни интервенции на опорно-двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния); кожни (хронични дерматити, псориазис); гинекологични заболявания (хронични гинекологични възпаления на женската полова система-стерилитет, метрити, хронични аднексити и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС – с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответно temperиране на водата до 28°C.

В случаите, когато минералната вода от сондаж № 5 „Сярна баня” от находище на минерална вода „Велинград-Каменица”, гр. Велинград, община Велинград, област Пазарджик се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

Минералната вода не е подходяща за употреба за питейни цели.

ЗА МИНИСТЪР: *Добромира Карева*
ДОБРОМИРА КАРЕВА
ЗАМЕСТИНИК-МИНИСТЪР

(Съгласно Заповед № РД-01-54 от 12.02.2025 г.)

